

Uluslararası Tiyatro Enstitüsü (ITI)

Dünya Sahne Sanatları Örgütü

27 Mart 2026 Dünya Tiyatro Günü için Mesaj

Mesajın yazarı: Willem DAFOE, ABD

Oyuncu, Tiyatro Yapımcısı

Dünya Tiyatro Günü Mesajı 2026 Willem DAFOE

Ben esas olarak film oyuncusu olarak tanınan bir aktörüm. Ancak köklerim derinden tiyatroya dayanıyor. 1977-2003 yılları arasında New York'taki The Performing Garage'da özgün eserler yaratıp sahneye ve dünya çapında turneler düzenleyen Wooster Grubu üyesiydim. Ayrıca Richard Foreman, Robert Wilson ve Romeo Castellucci ile de çalıştım. Şimdi ise Venedik Tiyatro Bienali'nin sanat yönetmeniyim. Bu göreve atanmam, dünyadaki olaylar ve tiyatroya geri dönme arzumu, tiyatronun eşsiz olumlu gücüne ve önemine olan inancımı güçlü bir şekilde şekillendirdi.

New York merkezli tiyatro topluluğu Wooster Group'taki ilk mütevazı başlangıcında, tiyatromuzdaki bazı gösterilere genellikle çok az seyirci gelirdi. Genellikle kural eğer seyirci sayısından fazla oyuncu varsa, gösteriyi iptal etmeyi seçebilirdik. Ama bunu asla yapmadık. Topluluk üyelerinin çoğu tiyatro eğitimi almamıştı, ancak farklı disiplinlerden ve tiyatro yapmak için bir araya gelen insanlardı; bu nedenle "gösteri devam etmeli" gerçekten bizim sloganımız değildi, ancak halkla buluşmamızı sürdürme yükümlülüğümüzü hissettik.

Genellikle gündüzleri prova yapar, akşamları ise üzerinde çalışmaya devam ettiğimiz materyali sergilerdik. Bazen bir gösteri üzerinde yıllarca çalışırken, eski performanslarımızın turneleriyle geçimimizi sağlardık. Bir eser üzerinde yıllarca çalışmak benim için çoğu zaman sıkıcı hale gelirdi ve provaları biraz yorucu bulurdum, ancak bu çalışma aşamasındaki gösteriler her zaman heyecan vericiydi - küçük izleyici kitlesi, yaptığımız şeye olan ilgi düzeyinin olumsuz bir göstergesi olsa bile. Bu olay bana, sayıca az olsalar bile, izleyicilerin tanık olarak tiyatroya anlam ve hayat verdiğini fark ettirdi.

Kumarhanedeki tabelada yazdığı gibi, "KAZANMAK İÇİN HAZIR BULUNMANIZ GEREKİR." Yaratım sürecinin gerçek zamanlı paylaşılan deneyimi gözlemlenebilir ve tasarlanabilir ancak her zaman farklıdır; bu da kesinlikle tiyatronun en belirgin gücüdür. Tiyatro, sosyal ve politik açıdan, kendimizi ve dünyayı anlamamız için hiç bu kadar önemli ve hayati olmamıştı.

Görmezden gelinen en büyük sorun, bağlantı kurmayı vaat eden ancak insanları birbirinden ayırıp izole eden yeni teknolojiler ve sosyal ağlar. Sosyal medya hesabım olmasa bile bilgisayarımı her gün kullanıyorum, hatta kendimi oyuncu olarak Google'da aradım ve bilgi edinmek için yapay zekaya da başvurdum. Ancak insan temasının cihazlarla kurulan ilişkilerle yer değiştirme riskini görmezden gelmek için kör olmak gerekiyor. Bazı teknolojiler bize faydalı olsa da, iletişimin diğer ucunda kimin olduğunu bilmeme sorunu oldukça derin ve doğruluk ile gerçeklik krizine katkıda bulunuyor. İnternet sorular ortaya çıkarılabilir de, tiyatronun yarattığı hayranlık duygusunu çok nadiren yakalayabiliyor. Dikkat, katılım ve etki-tepki çemberinde bulunanların kendiliğinden oluşturduğu bir topluluk duygusuna dayanan bir hayranlık hissi.

Bir oyuncu ve tiyatro yapımcısı olarak tiyatronun gücüne olan inancımı koruyorum. Giderek daha fazla bölünmüş, kontrol altında ve şiddet dolu bir dünyada, tiyatro yapımcıları olarak bizim görevimiz, tiyatronun yalnızca eğlence amaçlı bir ticari kuruluş olarak dikkat dağıtma yoluyla yozlaşmasından veya geleneklerin körü körüne kurumsal koruyucusu olmaktan kaçınmak, aksine insanları, toplulukları, kültürleri birbirine bağlama ve her şeyden önce nereye gittiğimizi sorgulama gücünü beslemektir...

Büyük tiyatro, düşünme biçimlerimizi sorgulamak ve arzuladığımız şeyleri hayal etmeye cesaretlendirmekle ilgilidir.

Bizler sosyal hayvanlarız ve biyolojik olarak dünyayla etkileşim kurmak üzere tasarlanmışız. Her duyu organı bir karşılaşma kapısıdır ve bu karşılaşmalar sayesinde kim olduğumuza dair daha derin tanımlamalara varırız. Tiyatro, bütüncül bir sanat formu olarak, öykü anlatımı, estetik, dil, hareket ve sahne tasarımı aracılığıyla bize geçmiş, bugünü ve dünyamızın nasıl olabileceğini gösterebilir.